«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς' 63).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίου 1935 Ἀριθ. 1185

Ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ Κυρίου.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΥΨΩΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Δὲν μένει πλέον τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ὑψωθῇ ὁ σταυρός, στερεούμενος ἐπὶ τῆς ὀπῆς, ἡ ὁποία εἶχεν ἤδη διανοιχθῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Νὰ ὑψωθῇ ὁ σταυρός! Ἆρά γε ἐσκέφθημέν ποτε, τί ἐκόστισεν ἡ πρᾶξις αὐτὴ εἰς τὸν καθηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ Λυτρωτήν μας; Ὕπτιος, ὅπως εὑρίσκετο ἕως τώρα, ἠσθάνετο βέβαια ἐπὶ τῆς ράχεώς Του τὴν τραχύτητα τοῦ ξύλου, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐχρησίμευεν ἀντὶ στρώματος καὶ μόνου στηρίγματος ἀπὸ τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ βάρος τοῦ σώματος δὲν ἐστηρίζετο εἰς τὰ τρία καρφιά, ὅπως πρόκειται νὰ γίνῃ τώρα. Οὔτε ἐρεθίζονται αἱ ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν πληγαί. Ἀναμφιβόλως αἱ πληγαὶ αὐταὶ καὶ πονοῦν καὶ αἱμορροοῦν. Ὅταν ὅμως ὁ σταυρὸς ὑψωθῇ, τὰ καρφία θὰ χρησιμεύσουν ὡς τὰ μόνα στηρίγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ κρεμασθῇ τὸ ὅλον σῶμα. Αἱ πληγαὶ λοιπὸν θὰ διανοιγοῦν ἀκόμη περισσότερον! Τὸ αἷμα θὰ ρεύσῃ ἀφθονώτερον. Οἱ πόνοι θὰ ἐνταθοῦν. Ἕνας διαρκὴς ἐρεθισμὸς τῶν πληγῶν θὰ ἀρχίσῃ, ὁ ὁποῖος θὰ ὀξύνῃ τὴν φλόγωσίν των καὶ θὰ καθιστᾷ τὸ ἄλγος ἀφόρητον. Ἡ παραμικρὰ ταλάντευσις, ἡ ἐλαχίστη μετατόπισις τοῦ σώματος, ἡ ἐλαφροτέρα κίνησις τοῦ σταυροῦ θὰ σημειώνῃ εὐθὺς τὸν ἀντίκτυπόν της εἰς τὰς πληγὰς αὐτὰς καὶ θὰ προσθέτῃ νέαν ὀδύνην εἰς τὸ ἀνυπόφορον μαρτύριον. Ὅταν ὑψωθῇ ὁ σταυρός, ἐνδέχεται νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας κάποιου ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὸν ὑποβαστάζουν, νὰ ὑποστῇ ὀδυνηρὰ τραντάγματα ὁ ἐσταυρωμένος, μὲ συνεχεῖς κινήσεις πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ πρὸς τὰ ἀριστερά, πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω, μέχρις ὅτου συρθῇ ἕως τὴν ὀπὴν ποὺ ἔχει ἀνοιχθῆ εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἐμπηχθῇ εἰς αὐτήν, στηριζόμενος ἔπειτα μὲ σφῆνας καὶ μὲ ἀλλεπάλληλα τῆς σφύρας κτυπήματα.....

Ὦ! ναί. Ἐκόστιζε πολὺ εἰς πόνους μαρτυρικοὺς ἡ φρικώδης αὐτὴ καὶ σκληρὰ πρᾶξις τῆς ἀνυψώσεως τοῦ καταδίκου. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ συνήθως ἀντὶ νὰ καρφώνουν τὰ δύο ξύλα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπετελεῖτο ὁ σταυρός, προετίμων νὰ κατασκευάζουν εἰς τὸ μέρος, ὅπου τὰ ξύλα ταῦτα συνηντῶντο, μίαν γλυφήν, κάποιον κοίλωμα εἰς τὸ καθέτως τοποθετούμενον ξύλον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὕτω ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ νὰ πιασθῇ στερεὰ καὶ τὸ ὁριζόντιον ξύλον. Ἡ ἐκτέλεσις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγίνετο τμηματικῶς καὶ ἡ ἀνύψωσις τοῦ καταδίκου μετά τινος εὐκολίας καὶ μὲ ὀλιγωτέρους πόνους δι' αὐτόν. Τὸ κάθετον ξύλον, μόνον, κεχωρισμένον καθὼς ἦτο, φέρον τὴν γλυφὴν πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος, ἐστηρίζετο καλὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἔπειτα, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ ὁριζοντίου ξύλου ἐκάρφωναν τὰς χεῖρας τοῦ καταδίκου, ἐσήκωναν αὐτὸν ἔχοντα μόνον τὰς χεῖρας πληγωμένας, ὄχι ὅμως καὶ τοὺς πόδας, καὶ ἐφήρμοζαν τὸ ὁριζόντιον ξύλον ἐπὶ τῆς γλυφῆς τοῦ ἤδη ἐστημένου καὶ ἐστερεωμένου καθέτως ξύλου. Ἐν τέλει, ἀφοῦ ἡ ἀνάρτησις τοῦ καταδίκου ἐπερατοῦτο, ἐκάρφωναν καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

Φεῦ! Οὔτε ἡ ἀνακούφισις αὐτὴ παρεσχέθη εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ὁ σταυρός Του, ὅπως ἐμφαίνεται ἀπὸ τὴν ὅλην ἀφήγησιν τῶν Εὐαγγελίων, δὲν ἔχει τοιαύτην κατασκευήν. Οἱ Εὐαγγελισταὶ μᾶς λέγουν ρητῶς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον βαστάζων τὸν σταυρὸν Αὐτοῦ καὶ ὅτι οἱ στρατιῶται ἠγγάρευσαν τὸν Σίμωνα, «ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ». Μὲ ἄλλας λέξεις ἀπὸ Ἱεροσολύμων εἰς τὸν Γολγοθᾶν μεταφέρεται σταυρὸς ἕτοιμος καὶ οὐχὶ δύο ξύλα κεχωρισμένα, ἅτινα πρόκειται ν' ἀποτελέσουν σταυρόν.....

Τώρα λοιπόν, προκειμένου ὁ σταυρὸς νὰ ἀνυψωθῇ καὶ νὰ στερεωθῇ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ Ἰησοῦς μας ὑπομένει μιᾶς ἑκάστης ταλαντεύσεως τοὺς ἀνυποφόρους πόνους. Ἰδοὺ κινεῖται τώρα ἡ κεφαλή Του καὶ ὁ ἀκάνθινος στέφανος ἐμπήγνυται βαθύτερον εἰς τὸ καταπληγωμένον μέτωπόν Του. Μετὰ μίαν στιγμὴν τὸ ὅλον Σῶμά Του τινάσσεται ἀποτόμως καὶ τὰ καρφιὰ κατατρώγουν τὰς σάρκας τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Διανοίγονται ἀκόμη περισσότερον τὰ χείλη τῶν πληγῶν καὶ μετακινοῦνται τὰ μικρὰ ὀστάρια τῶν ἄκρων. Πίπτει μετ' ὀλίγον τὸ σῶμα πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἡ μία χεὶρ τεντώνεται ἐπὶ τοῦ καρφίου της τείνουσα ν' ἀποσπασθῇ ἐξ αὐτοῦ, ἐνῷ ἡ ἄλλη κάμπεται δεχομένη μεγαλείτερον βάρος.....Ἀληθινὴ τραγῳδία! Δρᾶμα σκληρόν! Εἰκὼν φρίκης ἱκανὴ ν' ἀποσπάσῃ δάκρυα καὶ ἀπὸ τὰς σκληροτέρας καρδίας!.....

*

Καὶ ἰδοὺ λοιπὸν τώρα ὁ Ἰησοῦς ὑψωμένος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Οἱ πιστοί, ποὺ Τὸν λατρεύετε ὡς Λυτρωτὴν καὶ Σωτῆρα καὶ Κύριον, προσέλθετε. Πλησιάσατε πρὸς τὸν αἱματωμένον σταυρόν Του, ἵνα κύψητε εὐλαβῶς τὴν κεφαλὴν καὶ κατασπασθῆτε τὰς πληγάς Του. Θὰ

Τὸν ἀναγνωρίσητε ἀρά γε; Ἔχει γίνει ἀγνώριστος ἀπὸ τὴν κακουχίαν καὶ τὴν θλῖψιν τοῦ μαρτυρίου. Ἀλλὰ εὑρίσκεται καὶ ἐν μέσῳ συντροφιᾶς, τὴν ὁποίαν Τοῦ προητοίμασαν διὰ νὰ Τοῦ καταστήσουν ἀκόμη ἐπονείδιστον τὸ πάθημα καὶ διὰ νὰ Τοῦ προσθέσουν ἀκόμη περισσοτέραν ἐντροπήν. Δύο λῃσταί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καταδικασθῆ εἰς θάνατον διὰ τὰ ἀπάνθρωπα ἴσως καὶ αἱμοβόρα ἔνστικτά των, ἀποτελοῦν τὴν συντροφιὰν ταύτην. Καὶ Αὐτὸς λοιπόν, ὁ Ὁποῖος καθ' ὅλην Του τὴν ζωὴν ὑπῆρξε κεχωρισμένος ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὁ Ὁποῖος «ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι Αὐτοῦ», συναποθνήσκει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν, συγκαταλεγόμενος μετὰ τῶν κακούργων, τιμωρούμενος μετ' αὐτῶν καὶ ὑφιστάμενος τὴν ἰδίαν μὲ ἐκείνους ποινήν. Ἔτι μᾶλλον, ὑψούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν, οἱονεὶ ὡς ἀρχηγός των, ὡς ἀρχιληστὴς καὶ ἀρχικακοῦργος, ὡς ὁ χειρότερος μεταξὺ αὐτῶν! Ὁ Ἰωάννης, ὅστις εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ παρακολουθεῖ τὰ συμβαίνοντα, παρατηρεῖ τὸ γεγονὸς καὶ τοῦ προκαλεῖ τοῦτο βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Ἴδετε, πῶς ἐκδηλώνει τὴν ἔκπληξίν του ταύτην εἰς τὴν σύντομον, ἀλλὰ καὶ ζωηρὰν ἀφήγησίν του: «Ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο **ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν**» (Ἰωάν. ιθ' 18). Θὰ ἀκούῃ οὕτω τὰς ἀγρίας φωνάς των, τὰς κτηνώδεις ὕβρεις καὶ βλασφημίας των, ὅλας ἐκείνας τὰς ἐκφράσεις, τὰς ὁποίας θὰ φέρῃ εἰς τὰ στόματά των ἡ θηριώδης ἐξέγερσις τῶν αἱμοβόρων καρδιῶν των· θὰ τὰς ἀκούῃ ἀντὶ παρηγορίας ἐπιθανατίου μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν θὰ ἀποθάνῃ· θὰ τὰς ἔχῃ κοντὰ εἰς τὰ ὦτά Του οἱονεὶ ἠχούσας μέσα εἰς αὐτὸν τὸν κρόταφόν Του!

Ὦ! ναί. Ἀποθνήσκει δι' ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι εἴμεθα ἁμαρτωλοί. Ἀποθνήσκει ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποθάνωμεν ἡμεῖς. Ὡς ἁμαρτωλὸς δηλαδή, ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἁμαρτωλῶν, οὐχὶ ἁπλῶς ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλούς, ἀλλ' ὡς ὁ χειρότερος ἀπὸ αὐτούς. Ἀποθνήσκει χάριν ἡμῶν, διὰ νὰ ζήσωμεν ἡμεῖς. Καὶ συγκαταλέγεται μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τῶν ἀνόμων, διὰ νὰ συγκαταλεχθῶμεν ἡμεῖς μετὰ τῶν δικαίων καὶ ἁγίων. Ἀποθνήσκει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς ὀπαδούς Του τὸν θάνατον τοῦ δικαίου.

*

Ὁ Ἰησοῦς ὑψωμένος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Ὅσοι Τὸν πιστεύετε ὡς Λυτρωτὴν καὶ Κύριόν σας, προσέλθετε. Πλησιάσατέ Τον. Θὰ Τὸν ἀναγνωρίσητε ἀρά γε ὕστερον ἀπὸ τὸ κατάντημα, εἰς τὸ ὁποῖον περιῆλθεν; Εἶνε γυμνός. Ἐξ ὁλοκλήρου γυμνός. Ὑφίσταται ὅλας τὰς συνεπείας τῆς ἁμαρτίας μας. Μήπως ἡ ἁμαρτία δὲν ἐγύμνωσε τοὺς πρωτοπλάστους εἰς τὸν παράδεισον καὶ δὲν ἐξέσχισε τὸν λευκὸν χιτῶνα τῆς ἀθωότητός των, διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ μὲ τὰ πενιχρὰ φύλλα τῆς συκῆς; Οἱ τέσσαρες στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι Τὸν ὡδήγησαν εἰς τὸ μαρτύριον καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσίν Του, δὲν Τοῦ ἀφῆκαν κανὲν ἔνδυμα ἐπάνω Του. Καὶ ἰδοὺ τώρα παρὰ τοὺς πόδας Του, ἀφοῦ ἐμοίρασαν εἰς τέσσαρα τὸν ἱματισμόν Του, ρίπτουν κλῆρον διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἔνδυμα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἄρραφον αὐτοῦ χιτῶνα.

Θέλουν ἴσως καὶ νὰ παίξουν οἱ στρατιῶται ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἐπίπονον καὶ μοχθηρὸν καὶ σκληρὸν ἔργον τῆς τριπλῆς αὐτῆς ἐκτελέσεως, τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν δύο λῃστῶν. Πιθανὸν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἐκτελεσθέντων ἀναζητοῦν καὶ κάποιαν ἀναψυχὴν μὲ τοὺς κύβους των, τοὺς ὁποίους συχνάκις μετεχειρίζοντο κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των ὡς διασκεδαστικὸν παίγνιον τύχης. Εἶνε ἐν τούτοις γεγονός, ὅτι ὁ χιτὼν τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαμοιρασθῇ καὶ νὰ κομματιασθῇ, ὥστε ἕκαστος ἐκ τῶν τεσσάρων στρατιωτῶν νὰ λάβῃ τὸ ἀνάλογόν του. Δὲν ἀπετελεῖτο οὗτος ἀπὸ διάφορα τεμάχια, ἀλλ' ἦτο ἄρραφος «ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου» (Ἰωάν. ιθ' 23). Ἀναμφιβόλως κάποια ἐκ τῶν ἀφωσιωμένων ἐκείνων γυναικῶν, αἵτινες μετ' ὀλίγον θὰ ἐμφανισθοῦν ὡς μυροφόροι, θὰ τὸν εἶχε προσφέρει εἰς τὸν Διδάσκαλον ὡς εὐλαβὲς δεῖγμα τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ της πρὸς Αὐτόν. Ἦτο πολύτιμος; Ἴσως ναί, ἴσως καὶ ὄχι. Μᾶλλον ὄχι. Διότι φαίνεται νὰ τὸν εἶχεν ὑφάνει μὲ τὰς ἰδίας της χεῖρας ἐκείνη, ἥτις Τοῦ τὸν προσέφερεν. Ἦτο δηλαδὴ κατασκευῆς ἐγχωρίας, μὲ ἐπιμέλειαν ἀναμφιβόλως ὑφασμένος, ἀλλὰ πάντως ὁμοίους θὰ ἐφοροῦσαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ὑφασμένους εἰς τοὺς οἴκους των.

Ἐσκέφθησαν οἱ στρατιῶται μόνον ὅτι ὁ χιτὼν αὐτὸς θὰ κατεστρέφετο, ἐὰν τὸν ἐκομμάτιαζαν εἰς τὰ τέσσαρα; Πιθανὸν νὰ ἐσκέφθησαν καὶ κάτι ἄλλο. Ἴσως θὰ τοὺς ἦλθεν ἡ σκέψις, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μωροὺς καὶ ἀνοήτους ὀπαδοὺς τοῦ Ἐσταυρωμένου αὐτοῦ θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ προσφέρουν μεγάλα ποσὰ εἰς ἐκεῖνον, ποὺ θὰ ἔδιδε τὸν χιτῶνά Του. Ἴσως θὰ εἶχον ἀκούσει νὰ λέγουν μερικοί, ὅτι καὶ ἄρρωστοι ἀκόμη ἰατρεύθησαν ἀκουμβήσαντες ἁπλῶς εἰς τὸ ἔνδυμα ἐκεῖνο. Πιθανῶς θὰ ἤθελαν νὰ τὸ πωλήσουν μετὰ χλεύης ὡς βασιλικὴν πορφύραν κάποιου, ποὺ ἐνόμιζε τὸν ἑαυτόν του βασιλέα. Τόσαι πιθανότητες. Βέβαιον ἐν τούτοις μένει, ὅτι οἱ στρατιῶται χωρὶς νὰ τὸ ἐννοοῦν συνεργοῦν εἰς τὸ νὰ πληρωθῶσιν αἱ προφητεῖαι. Ἐνῷ αὐτοὶ παίζουν ἢ χλευάζουν ἢ σχεδιάζουν πῶς νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν ἀνοησίαν μερικῶν μωροπίστων, ὅπως αὐτοὶ τοὺς θεωροῦν, ἐξεπληροῦτο ἡ προφητεία: «Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον» (Ψαλμ. κα' 19).

Πιστοὶ χριστιανοί, προσέλθετε! Ὁ γυμνός, ὁ κατησχυμένος, ὁ ἀγνώριστος, ὁ περιφρονημένος Αὐτὸς καὶ ὡς ληστὴς ἐν μέσῳ ληστῶν ἀποθνήσκων Ναζωραῖος, εἶνε Ἐκεῖνος, τὸν Ὁποῖον προανήγγειλαν οἱ προφῆται, καὶ εἰς τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς τοῦ Ὁποίου πληροῦνται ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης αἱ προφητεῖαι τῆς Γραφῆς. Προσέλθετε, χωρὶς νὰ ἐντραπῆτε τὴν γύμνωσίν Του, τὴν ἐγκατάλειψίν Του καὶ τὴν καταισχύνην Του. Φαίνεται νὰ εἶνε ἁμαρτωλός, πρῶτος καὶ διακρινόμενος μεταξὺ τῶν ληστῶν. Πράγματι ὅμως εἶνε ὁ Σωτὴρ μας, ὁ Λυτρωτής μας, ὁ θεάνθρωπος Κύριός μας. Κύψατε εὐλαβῶς τὰ γόνατα καὶ τοὺς αὐχένας, χριστιανοί. Ἀσπάσασθε μετὰ παντὸς σεβασμοῦ τὰς πληγάς Του. Προσφέρατε τὴν λατρείαν σας καὶ τὴν προσκύνησίν σας Αὐτός, ὁ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὑψωμένος καὶ προβαλλόμενος γυμνὸς εἶνε ὁ πλούσιος καὶ πλουσίων δωρεῶν Θεός μας, ὁ πτωχεύσας ἑκουσίως, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν.

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

ΠΟΙΟΙ ΕΚΛΗΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΩΣΥΝΗΝ

Ὁ Θεὸς λοιπὸν ἐκάλεσεν εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ τῆς ἱερωσύνης τὸν Ἀαρὼν καὶ τὰ παιδιά του. Ὁ Μωϋσῆς δὲ ἐσυμμορφώθη ἀμέσως καὶ οὔτε κἂν τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ γιὰ τὰ ἰδικά του παιδιὰ τὸ ἴδιον προνόμιον, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀαρών. Ἦταν πολὺ καλὰ διδαγμένος ὁ μέγας Μωϋσῆς τὴν μεγάλην ἐκείνην ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν λησμονοῦν ἢ καὶ δὲν ἔμαθαν διόλου πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ θεῖος Ἀπόστολος ἐκήρυξεν εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολήν. «Οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, βεβαιώνει τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών» (Ἑβρ. ε' 4).

Μὲ τὸ χέρι σου νὰ πάρῃς τὴν ἱερωσύνην ἢ τὴν ἀρχιερωσύνην δὲν εἶνε δύσκολον πρᾶγμα. Εἴτε μὲ τὴν ἐπιρροὴν τῶν πολιτικῶν, εἴτε μὲ τὸ δόλωμα τοῦ χρήματος, στὴ σημερινὴ ἐποχή, ποὺ τίποτε δὲν βρίσκεται στὴν θέσιν του, μπορεῖ καὶ ὁ ἀναξιώτερος νὰ τοποθετηθῇ εὔκολα κοντὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον γιὰ νὰ κυβερνᾷ ψυχαῖς λογικῶν ἀνθρώπων. Εἶνε εὔκολον, κάνοντας τούμπαις ἐμπρὸς εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ δὲν ξεύρω εἰς ποίους ἄλλους, νὰ εὑρεθῇ εἰς τὸ πηδάλιον τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῷ ἴσως εἶνε παρὰ πολὺ νὰ εἶνε καὶ μόνον ἁπλοῦς ναύτης εἰς τὸ θεόκτιστον αὐτὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον διαρκῶς περνᾷ μέσα εἰς τόσας τρικυμίας καὶ τρομερὰς καταιγίδας. Νὰ ἰδοῦμε ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα. Ἠμπορεῖ νὰ φόρεσε τὰ χρυσᾶ καὶ νὰ πῆρε εἰς τὰ χέρια τὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ δὲν περνᾷ ὀλίγος καιρὸς καὶ δείχνει εἰς ὅλους, ὅτι δὲν εἶνε ἱκανὸς δι' ἕνα τέτοιον φορτίον. Καὶ ἐνῷ ἔτρεξε νὰ ἀνέβῃ ἐκεῖ, ποὺ βρίσκεται, γιὰ νὰ δοξάζεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, γίνεται ἀμέσως ἀντικείμενον σφοδρῶν ἐπικρίσεων καὶ ἀκούονται εἰς βάρος του τὰ πλέον πικρὰ σχόλια. Μόνον αὐτό; Ἑπόμενον εἶνε νὰ χάσῃ τὴν ψυχήν του. Ἡ ἐξουσία, τὴν ὁποίαν ἐπῆρε μὲ τὸ χέρι του, ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν, καὶ θὰ τοῦ ζητήσῃ μίαν ἡμέραν λόγον αὐστηρὸν διὰ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τὴν διεχειρίσθη. Τί θὰ ἀπολογηθῇ; Καὶ τί θὰ Τοῦ εἴπῃ;

Ἀ! ναί. Ἐλησμονήσαμε δυστυχῶς τὸν μεγάλον αὐτὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου. «Οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ». Καὶ συνήθως δὲν ἐξετάζομεν, ἐὰν ἐκεῖνος, ποὺ ζητεῖ νὰ γίνῃ ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεύς, ἔχῃ πράγματι κληθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν. Δίνει τὴν ψῆφόν του ὁ ἐνορίτης ὄχι εἰς τὸν περισσότερον ἄξιον καὶ ἐνάρετον, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον ποὺ συμπαθεῖ περισσότερον· εἰς ἐκεῖνον ποὺ τὸν παρεκάλεσεν ἢ ποὺ ἀνήκει εἰς τὸ ἴδιο κόμμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ αὐτός. Ἀνακατεύονται οἱ πολιτικοί μας στῆς ἐκλογαῖς τῶν ἐφημερίων καὶ τῶν ἀρχιερέων γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν φίλους εἰς τὸ κόμμα των καὶ γιὰ νὰ ἔχουν ὄργανα, ποὺ θὰ τοὺς κάμουν ἀμέσως τὰ «ρουσφέτια». Ἁπλώνουν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικούς μας ἄρχοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ χειροτονήσουν ἐκείνους, ποὺ ὑποστηρίζονται περισσότερον ἢ παρουσιάζονται ἐμπρός των μὲ τὰ χέρια φορτωμένα καὶ τῆς τσέπαις γεμάταις, γιὰ νὰ τὰ ἀδειάσουν ὅλα ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια των. Ἄρχοντες λοιπὸν καὶ ἀρχόμενοι εἴμεθα εἰς τὸ ἴδιο κρῖμα. Ἐκλέγομεν ἡμεῖς, χωρὶς νὰ ἐκλέγῃ καὶ ὁ Θεός.

Καὶ ξεύρεις, τί θὰ εἰπῇ αὐτό, ἀδελφέ μου; Τὸ νὰ ἀνοίξῃς τῆς πόρταις τῆς ἐκκλησιᾶς σου γιὰ νὰ μποῦν κλέπται καὶ λῃσταὶ εἶνε πολὺ προτιμότερον. Γιατί αὐτοὶ θὰ ἔμπουν μιὰ φορὰ στὴν ἐκκλησιά σου, θὰ πάρουν ὅ,τι πάρουν καὶ θὰ φύγουν. Ἐνῷ δίνοντας τὴν ψῆφόν σου γιὰ νὰ ἐκλεγῇ ὁ ἀνάξιος παπᾶς, ποὺ θὰ ἐκμεταλλεύεται τὰ ἱερὰ καὶ τὸ ποίμνιον εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, εἶνε σὰν νὰ τοποθετῇς κοντὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον ἕνα κλέπτην καὶ ἕνα λῃστὴν γιὰ πάντα· κλέπτην καὶ λῃστὴν ποὺ δὲν θὰ ἁρπάζῃ μόνον πλοῦτον ὑλικόν, ἀλλὰ θὰ σκανδαλίζῃ καὶ ψυχαῖς ἐπὶ χρόνια πολλὰ καὶ θὰ ἐρημώνῃ ἔτσι πνευματικῶς τὴν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ. Ποία λοιπὸν εἶνε καὶ ἡ ἰδική σου εὐθύνη; Τὸ ἐσκέφθης ἄρά γε;

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Προσευχὴ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν.

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἱεροῦ Αὐγουστίνου).

Σὲ θ' ἀγαπήσω, Κύριε ὁ Θεός μου. Θὰ ἀγαπήσω Σέ, τὴν ἀνέκφραστον χαρὰν τῆς ψυχῆς μου· καὶ θὰ ζῇ πλέον ὄχι διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ἀλλὰ διὰ Σὲ ὁλόκληρος ἡ ζωή μου, ἡ ὁποία κατηναλώθη προηγουμένως εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν ἀθλιότητα τῆς ἁμαρτίας, ἀνέστη δὲ μὲ τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἰδικῆς Σου φιλανθρωπίας. Θεὲ ἐλεήμων καὶ πολυέλεε, τὸ ὄνομά Σου θὰ μένῃ εἰς ὅσους Σὲ ἀγαποῦν, εἰς ἀναριθμήτους γενεὰς γενεῶν. Διὰ τοῦτο παρήγγειλες μὲ τὸν νόμον Σου, Κύριε ὁ Θεός μου, νὰ Σὲ ἀγαπῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν, μὲ ὅλην τὴν θέλησιν τῆς ψυχῆς μου, μὲ ὅλον τὸν νοῦν μου, μὲ ὅλην τὴν ἰσχύν μου καὶ τὰς δυνάμεις μου, τὰς σωματικὰς καὶ τὰς ψυχικάς, καὶ μὲ τοὺς κρυφίους τῆς καρδίας μου διαλογισμοὺς καὶ πόθους, εἰς ὅλας τὰς ὥρας καὶ τὰς αἰφνιδίας περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνω τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἐλέους Σου. Διότι πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχον ἀπολεσθῆ, ἐὰν διαρκῶς δὲν μὲ ὑπεβάσταζες. Πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχα ἀποθάνει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἐὰν Σὺ δὲν μὲ ἐζωοποίεις συνεχῶς καὶ δὲν μὲ συνεκράτεις εἰς πάντα αἰφνίδιον πειρασμόν, παρέχων εἰς ἐμὲ εἰς πάντα τόπον τὰς μεγάλας εὐεργεσίας Σου. Ὅπως δὲν ὑπάρχει εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν καμμία ὥρα ἢ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ μὴ χρησιμοποιῶ καὶ ἀπολαμβάνω τὰ δῶρά Σου, τοιουτοτρόπως εἰς πᾶσαν στιγμὴν τοῦ χρόνου δὲν εἶνε δίκαιον νὰ μὴ ἔχω Σὲ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ νὰ μὴ Σ' ἐνθυμοῦμαι. Δὲν εἶνε δίκαιον νὰ μὴ Σὲ ἀγαπῶ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου. Ἀλλ' οὔτε τοῦτο εἰμπορῶ νὰ τὸ κατορθώσω, ἐὰν δὲν μοῦ τὸ δώσῃς Σύ, Κύριε. Διότι ἀπὸ Σὲ προέρχεται πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶσα δωρεὰ τελεία. Πᾶν ἀγαθὸν καταβαίνει ἀπὸ Σέ, τὸν Πατέρα τῶν φώτων, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ζωῆς, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ ἢ παραλλαγή, ἀλλὰ σταθερὰ πάντοτε φιλανθρωπία καὶ ἔλεος καὶ πηγὴ ἀγαθῶν. Διότι τὸ νὰ Σὲ ἀγαπᾷ τις δὲν εἶνε κατόρθωμα τοῦ ἀγωνιζομένου καὶ ἐπιδιώκοντος αὐτό, ἀλλ' εἶνε δῶρον Σοῦ, τοῦ ἐλεοῦντος ἡμᾶς Θεοῦ. Ναί, ἰδικόν Σου δῶρον εἶνε, Κύριε, τοῦτο, διότι ἰδικόν Σου εἶνε πᾶν ἀγαθόν. Παραγγέλλεις εἰς ἡμᾶς νὰ Σὲ ἀγαπῶμεν. Χάρισαί μας λοιπὸν τὴν ἀγάπην αὐτήν, τὴν ὁποίαν νομοθετεῖς, καὶ πρόσταξε πᾶν ὅ,τι θέλεις ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ Πάθει

ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Ἡ προσεχὴς Μεγάλη Πέμπτη καθιερώθη διὰ τὴν ἐπέτειον ἀνάμνησιν ἑνὸς σημαντικωτάτου διὰ τὸν Χριστιανισμὸν γεγονότος: Τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ τῆς δι' αὐτῆς κυρώσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης. Περὶ τῆς διαθήκης ταύτης θὰ σημειωθοῦν ὀλίγαι γραμμαὶ εἰς τὸ παρόν.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Μ. Πέμπτης, τελέσας πρώτην φορὰν τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, προσέφερεν εἰς τοὺς μαθητάς Του ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον ἡγίασε καὶ μετέβαλεν εἰς αὐτὸ τὸ σῶμά Του, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου, τὸν ὁποῖον ἡγίασε καὶ μετέβαλεν εἰς αὐτὸ τὸ αἷμά Του. Τὴν προσφορὰν δὲ ταύτην συνώδευσε μὲ τὰς ἑξῆς βαρυσημάντους λέξεις: «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν (Ματθ. 26. 27, 28). Ἤ, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον» (Λουκᾶ 22. 20 καὶ Α' Κορινθ. 11. 25). Διὰ νὰ κατανοηθοῦν αἱ λέξεις αὐταὶ τοῦ Κυρίου, σημειώνομεν πρῶτον τί εἶναι διαθήκη.

Διαθήκη εἶναι ἡ συμφωνία, ἡ σύμβασις, ἡ συνθήκη, τὴν ὁποίαν συνάπτουν δύο πρόσωπα, καὶ τῆς ὁποίας τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις ἀναλαμβάνουν ἀμοιβαίως νὰ ἐκτελέσουν. Καὶ τοιαύτην σύμβασιν καὶ συμφωνίαν συνῆψεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἀλλ' αὕτη δὲν ὠνομάσθη συνθήκη, διότι ἡ συνθήκη γίνεται κυρίως μεταξὺ ἰσοτίμων προσώπων. Ἐδῶ ὅμως εἰς τὴν μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων συμφωνίαν, τὸ ἕνα πρόσωπον, ὁ Θεός, εἶνε ἀσυγκρίτως ἀνώτερον τοῦ ἀνθρώπου, ἐξ οὐδεμιᾶς δὲ ἀνάγκης καὶ ἐξ οὐδενὸς συμφέροντος ὠθεῖται εἰς τὴν σύναψιν τῆς συμφωνίας ταύτης, ἀλλ' ἀπὸ ἄκραν ἀγαθότητα καὶ εὐδοκίαν συγκαταβαίνει εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ συμβαλλομένου καὶ προσφέρει τὰ ἀγαθά Του εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἀποδεχόμενον τὴν συμφωνίαν ταύτην. Διὰ τοῦτο ἀντὶ τῆς λέξεως συνθήκη χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις διαθήκη, διὰ τῆς ὁποίας ὁ διαθέτης ἐκφράζει ἐλευθέρως τὴν θέλησίν του πῶς πρέπει νὰ διατεθοῦν τὰ ἀγαθά του, καθορίζει δὲ ὅρους καὶ διατυπώνει ἐντολὰς πρὸς τοὺς κληρονόμους, ποὺ θὰ λάβουν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα.

***

Πρώτη τοιαύτη διαθήκη μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἡ διὰ τοῦ Μωϋσέως συναφθεῖσα πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας. Ὅταν δηλαδὴ ὁ Μωϋσῆς ἐξέθεσε προφορικῶς εἰς τὸν λαὸν τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ, «ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες: πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα». Πρὸς ἐπικύρωσιν δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης ὁ Μωϋσῆς ἐτέλεσε θυσίαν μόσχων, ἔλαβε «τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης», εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε καταγράψει τὸν νόμον, ἀνέγνωσεν αὐτὸν ἐκ νέου εἰς τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος πάλιν ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ ἐφαρμόζῃ πιστῶς τὸν νόμον τοῦτον, καὶ τότε μὲ τὸ αἷμα τῆς θυσίας ἐρράντισε τὸν λαὸν καὶ εἶπεν: «Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἣς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων» (Ἐξόδου 24. 3—8). Ἀλλ' οὔτε ὁ ἰουδαϊκὸς λαὸς ἐτήρησε τὴν συμφωνίαν καὶ ὑπόσχεσίν του, ὅτι θὰ ἐφαρμόζῃ πάντας τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, οὔτε ἡ θυσία ἐκείνη τῶν ζώων εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ἡ διαθήκη ἐκείνη καὶ αἱ θυσίαι της σκοπὸν εἶχον νὰ καλλιεργοῦν εἰς τὸν λαὸν τὴν βαθυτέραν συναίσθησιν τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ νὰ τὸν προπαρασκευάζουν νὰ ὑποδεχθῇ τὸν Σωτῆρα, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς «καινῆς διαθήκης», διὰ τῆς νέας, τῆς ὄντως σωτηρίου διαθήκης καὶ θυσίας, σώζει τὸν ἄνθρωπον.

***

Ἡ πολυπόθητος αὕτη ἐποχὴ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε. Καὶ ἰδοὺ ὁ Σωτὴρ σπεύδει νὰ προσφέρῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς Του καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τοῦ αἵματός Του τὴν «καινήν», τὴν νέαν διαθήκην, διὰ τῆς ὁποίας κληροδοτεῖ καὶ χορηγεῖ ὕψιστον ἀγαθὸν εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς θυσίας ταύτης· κληροδοτεῖ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, τὴν σωτηρίαν, τὴν αἰώνιον εὐτυχίαν. Προτοῦ ὅμως προσφέρῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν θυσίαν τῆς καινῆς διαθήκης, ἐτέλεσε κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας. Διότι διὰ τούτου καθώρισε τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ κληρονόμοι Του συμμετέχουν εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σταυροῦ καὶ εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς διαθήκης, τὴν ὁποίαν ἡ θυσία αὕτη ἐπεκύρωσε. Δὲν ἔκρινε δηλαδὴ ὁ Κύριος, ὅτι ἀρκεῖ ὁ δι' αἵματος ἐξωτερικὸς ἐκεῖνος ραντισμὸς τοῦ λαοῦ, ποὺ ἔγινεν εἰς τὴν θυσίαν τῆς παλαιᾶς διαθήκης, ἔστω καὶ ἂν διετήρει θαυματουργικῶς ἀνεξάντλητον τὸ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐκχυθὲν ἅγιον αἷμά Του, ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ ραντίζωνται οἱ Χριστιανοί. Διότι χρειάζεται ἐσωτερικὸς τῆς ψυχῆς ραντισμός, χρειάζεται πλήρης συνάφεια καὶ ἕνωσις μὲ αὐτὸν τὸν θυσιασθέντα Χριστόν, ἵνα διὰ τῆς ἑνώσεως ταύτης ἐξαγνισθῇ καὶ ἁγιασθῇ ὁ μετέχων τῆς θυσίας. Ἡ ἕνωσις δὲ αὕτη γίνεται, ὅταν ὁ Χριστιανὸς τρώγῃ τὸν «ἄρτον τῆς ζωῆς» καὶ πίνῃ τὸ «αἷμα τῆς καινῆς διαθήκης». Διὰ τοῦτο ἵδρυσε τὸ μέγα μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, διὰ τοῦ ὁποίου μεταβάλλει τὸν ἄρτον εἰς σῶμά Του καὶ τὸ ποτήριον εἰς αἷμά Του, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μὲν γεῦσις εἶνε γεῦσις ἄρτου καὶ οἴνου, ἡ δὲ πραγματικότης εἶνε ἕνωσις μὲ τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσιασθέντα Χριστόν.

Δύναται δὲ τώρα νὰ ἐννοήσῃ εὔκολα ὁ ἀναγνώστης τὴν ἔννοιαν τῶν λέξεων, μὲ τὰς ὁποίας ὁ Κύριος συνώδευσε τὴν προσφορὰν τοῦ ποτηρίου εἰς τοὺς μαθητὰς κατὰ τὴν ἑσπέραν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου: Εἶνε ἀνάγκη νὰ πίετε ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τοῦ ποτηρίου τούτου πάντες· διότι τοῦτο δὲν εἶνε πλέον κοινὸς οἶνος, ἀλλ' αὐτὸ τὸ αἷμά Μου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπικυρώνεται ἡ νέα διαθήκη τοῦ Πατρός Μου, ἡ παρέχουσα τὴν σωτηρίαν καὶ κληρονομίαν τῶν αἰωνίων

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ..... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ἀγαθῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐκχύνεται τὸ αἷμά Μου τοῦτο, διὰ νὰ λάβουν «πολλοί», πλεῖστοι ὅσοι, ποὺ θὰ πιστεύσουν εἰς Ἐμέ, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοῦτο ἔχει δύναμιν ἐξιλαστικήν, ἐξαγνιστικὴν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐπειδὴ οἱ πίνοντες αὐτὸ γίνονται κληρονόμοι τῆς νέας διαθήκης, διὰ τοῦτο «πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες».

***

Τοιαύτη, φίλε ἀναγνῶστα, εἶνε ἡ σημασία τοῦ Ποτηρίου τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τοιαύτη ἡ σημασία τοῦ ἱερωτάτου μυστηρίου τῆς θείας Κοινωνίας, ποὺ θὰ γίνῃ τὴν Μεγάλην Πέμπτην καὶ θὰ ἐπαναληφθῇ τὸ Μέγα Σάββατον καὶ τὸ Πάσχα καὶ κατὰ πᾶσαν θείαν Λειτουργίαν. Πάντοτε τὸ ἴδιον Ποτήριον τῆς Καινῆς Διαθήκης προσφέρεται, καὶ Δεῖπνος Μυστικὸς παρατίθεται, καὶ ὁ Κύριος καλεῖ ἡμᾶς τοὺς σημερινοὺς μαθητάς Του νὰ γίνωμεν μέτοχοι. Ἐγίναμεν πραγματικοὶ μαθηταί Του, ἀπεφασίσαμεν νὰ μείνωμεν ἰσοβίως ἰδικοί Του μαθηταί; ὥστε νὰ σπεύδωμεν εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν, ὅπως οἱ ἕνδεκα μαθηταὶ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου; Ἢ μήπως κάμνομεν κάτι παρόμοιον πρὸς ἐκεῖνο, ποὺ ἔκαμαν εἰς τὴν Καπερναοὺμ οἱ μαθηταὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι «ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι περιεπάτουν μετὰ τοῦ Χριστοῦ», διότι ἤθελαν κοσμικά, ὑλικὰ ἀγαθά, καὶ ὄχι τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τῆς θείας Κοινωνίας; Προσπαθοῦμεν νὰ καθαρισθῶμεν ἀπὸ τὰ πάθη μας ἢ μήπως μὲ ὅλην τὴν ρυπαρότητά των προσερχόμεθα εἰς τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον, ὅπως ὁ Ἰούδας;

Ἰδοὺ σκέψεις ἀπολύτως χρήσιμοι, προκειμένου νὰ προσέλθωμεν ἀξίως εἰς τὸ θεῖον Δεῖπνον τῆς Μεγάλης Πέμπτης καὶ νὰ ἑορτάσωμεν Πάσχα εὐφρόσυνον, τὸ ὁποῖον εὐχόμεθα εἰς τοὺς ἀναγνώστας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. τοῦ Πάσχα, Ἰωάν. α' 1—17)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 271.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. τοῦ Πάσχα, Πράξ. α' 1—8)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 349.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Πολύτιμον, ἀλλ' ἄγνωστον.

Προκειμένου νὰ ἐξιστορήσῃ τὰς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων» ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, σημειώνει εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι εἰς τὸν «πρῶτον λόγον», δηλαδὴ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἐξέθεσεν ὅσα «ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν ἄχρι ἧς ἡμέρας.... ἀνελήφθη». Ἀπὸ τοὺς λόγους δὲ αὐτοὺς ἐννοοῦμεν πόσην ἀξίαν ἔχει τὸ εὐαγγέλιον, τόσον τὸ λεγόμενον «κατὰ Λουκᾶν», ὅσον καὶ τὰ ἄλλα τρία εὐαγγέλια. Διότι, ὅπως ὁ Λουκᾶς, οὕτω καὶ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος καὶ ὁ Ἰωάννης κατέγραψαν εἰς βιβλία τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ θαύματα καὶ τὰ ἄλλα ἔργα ποὺ ἔκαμεν ὁ Κύριος ἀπὸ τῆς γεννήσεώς Του μέχρι τῆς ἀναλήψεως. Εἰς τρόπον ὥστε, ὅσοι δὲν ηὐτύχησαν νὰ ζοῦν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ Τὸν γνωρίσουν καὶ νὰ Τὸν ἀκούσουν, εἰμποροῦν, μελετῶντες τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια, νὰ μάθουν περὶ Αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων Του.

Θὰ ἔπρεπε, συνεπῶς, ὅλοι οἱ χριστιανοί, ἀφοῦ λέγουν ὅτι πιστεύουν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ περιμένουν ἀπὸ Αὐτὸν τὴν σωτηρίαν των, θὰ ἔπρεπεν ὅλοι νὰ ἔχουν τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια καὶ τακτικὰ νὰ τὰ μελετοῦν καὶ νὰ ἀντλοῦν καθημερινῶς πολύτιμα διδάγματα ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. Σήμερον μάλιστα, ποὺ εἰμπορεῖ νὰ προμηθευθῇ κανεὶς ἀντὶ ἐλαχίστου ποσοῦ ὁλόκληρον τὴν ἁγίαν Γραφήν, ἀπὸ κανένα δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ λείπῃ τὸ εὐαγγέλιον.

Ἐν τούτοις, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἀγνοοῦν τὸ ἀνεκτίμητον αὐτὸ καὶ ἱερὸν βιβλίον. Κάμνουν τόσα ἔξοδα καὶ ἀγοράζουν παντὸς εἴδους βιβλία καὶ μυθιστορήματα καὶ περιοδικά. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ μελετοῦν μὲ ἀπληστίαν, μολονότι τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἶνε συνήθως κατασκεύασμα τῆς φαντασίας τῶν συγγραφέων καὶ ὑποθάλπει τὸ ἔγκλημα καὶ τὴν διαφθοράν. Εὐαγγέλιον ὅμως οὔτε ἀγοράζουν, οὔτε μελετοῦν. Καὶ συμβαίνει, ὥστε πολλοὶ νὰ μὴ γνωρίζουν τί εἶνε τὸ «εὐαγγέλιον» ἢ νὰ νομίζουν ὅτι εὐαγγέλιον εἶνε μόνον αἱ ὀλίγαι ἐκεῖναι περικοπαί, τὰς ὁποίας ἀκούουν τὰς Κυριακὰς εἰς τοὺς ναούς. Καὶ δι' αὐτὸ ἀγνοοῦν καὶ στοιχειώδη ἀκόμη ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ σωτήριον ἔργον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δι' αὐτὸ εἶνε ἀνάγκη νὰ προμηθευθῇ κάθε χριστιανὸς τὸ πολύτιμον αὐτὸ βιβλίον καὶ νὰ τὸ μελετᾷ τακτικῶς μὲ προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν. Διότι εἶνε τὸ βιβλίον, ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου θὰ λαμβάνωμεν θεῖον φωτισμὸν καὶ ἐνίσχυσιν διὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν καὶ γνῶσιν περὶ τοῦ πῶς θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν αἰώνιον ζωήν.

Χριστὸς ἀνέστη!

Κατ' ἐπανάληψιν ὁ Κύριος ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασίν Του εἰς τοὺς τρομαγμένους καὶ ἀπηλπισμένους διὰ τὸν θάνατόν Του ἀποστόλους. Καθὼς ἀναφέρει ἡ σημερινὴ περικοπή, «παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς».

Διότι ἦτο ἀνάγκη νὰ βεβαιωθοῦν οἱ μαθηταὶ ὅτι πράγματι ὁ θεῖος Διδάσκαλος ἀνεστήθη. Ἀφοῦ Τὸν εἶδον ν' ἀποθνήσκῃ καρφωμένος εἰς τὸν σταυρὸν καὶ νὰ τίθεται εἰς τὸ μνῆμα, ἔπρεπε νὰ Τὸν ἴδουν καὶ ἀναστηθέντα, διὰ νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι Αὐτὸς εἶνε ὁ νικητὴς τοῦ θανάτου, ὁ Κύριος τῆς ζωῆς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Μόνον μὲ τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα ὅτι ὁ Κύριος ἀνεστήθη, θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξέλθουν εἰς τὰ ἔθνη καὶ νὰ κηρύξουν πίστιν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Καὶ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ εἶχον ἀπτὰς ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀναστάσεως, θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἀντιμετωπίσουν μὲ θάρρος καὶ αὐτοθυσίαν τόσους κινδύνους καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος παρουσιάσθη κατὰ πολλοὺς τρόπους εἰς τοὺς μαθητάς Του καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις. Καὶ διὰ νὰ μὴ μείνῃ καμμία ἀμφιβολία εἰς τοὺς μαθητάς Του, ἐδέχθη νὰ συνομιλήσῃ μὲ αὐτούς, νὰ φάγῃ μαζύ των, νὰ περιπατήσῃ μὲ μερικοὺς ἐξ αὐτῶν, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν των τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τὴν πλευράν Του, διὰ νὰ Τὸν ψηλαφήσουν καὶ πιστοποιηθοῦν. Πράγματι δὲ οἱ μαθηταί Του ἐπείσθησαν καὶ «ἐχάρησαν ἰδόντες τὸν Κύριον». Καὶ ἐκεῖνοι δὲ ποὺ ἀμφέβαλλον κατ' ἀρχὰς καὶ ἐδυσπίστουν, ὕστερον ἀπὸ τόσας ἀποδείξεις ὡμολόγησαν καὶ αὐτοὶ τὸ μέγα γεγονὸς τῆς ἀναστάσεως, ἀπὸ τὰ στόματα δὲ ὅλων μία ἠκούετο φωνή, «ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως».

Χριστὸς ἀνέστη! Ἂς εἶνε δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας ὁ ἀναστὰς Κύριος. Ἡ ἀνάστασίς Του μᾶς δίδει τὴν ἰσχυροτέραν ἀπόδειξιν ὅτι Αὐτὸς εἶνε ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τοῦ Ὁποίου ἡ σταυρικὴ θυσία μᾶς συνεφιλίωσε μετὰ τοῦ Θεοῦ Πατρός. Διὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεώς Του ἠνοίχθη πάλιν ὁ παράδεισος καὶ ἐγίναμεν ἐκ νέου τέκνα τοῦ Θεοῦ. Δὲν φοβούμεθα πλέον τὸν θάνατον, διότι ὁ Σωτὴρ θὰ ἀναστήσῃ καὶ ἡμᾶς. Δι' αὐτὸ δικαίως ψάλλομεν τὸν ὕμνον τοῦ θριάμβου καὶ τῆς χαρᾶς: «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

Μία ἐπικίνδυνος περιέργεια.

Μετὰ τὴν ἀνάστασίν Του ὁ Κύριος ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς μαθητάς Του νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ νὰ περιμένουν τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τοῦ Ὁποίου θὰ ἐνισχύοντο εἰς τὸ ἀποστολικόν των ἔργον. Αὐτοὶ ὅμως, ἀντὶ νὰ ζητήσουν πληροφορίας περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, ἠθέλησαν νὰ μάθουν πότε ὁ Κύριος θὰ ἔλθῃ, διὰ νὰ ἱδρύσῃ ἐπίγειον βασιλείαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπως αὐτοὶ ἐφαντάζοντο. Ποία δὲ ἦτο ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποίαν ἔλαβον; Ἀφ' ἑνὸς μέν, ἐξήγησεν εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος ὅτι δὲν εἶνε ἰδικόν των ἔργον νὰ μάθουν τοιαῦτα ζητήματα, τὰ ὁποῖα μόνον ὁ ἐπουράνιος Θεὸς γνωρίζει. Ἀφ' ἑτέρου, ἐτόνισεν ὅτι αὐτοὶ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των τὸ βαρὺ ἔργον ποὺ θὰ ἀναλάβουν, τὸ ὅτι δηλαδὴ θὰ κηρύξουν τὴν χριστιανικὴν πίστιν «ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς». Διὰ τὸ ζήτημα λοιπὸν αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀσχολοῦνται, καὶ ὄχι διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν χρόνων καὶ καιρῶν.

Μ' ὅλα ταῦτα, ἔπειτα ἀπὸ τόσον σαφῆ καὶ διαφωτιστικὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ δὲν φροντίζουν νὰ μάθουν καὶ νὰ καταγίνουν μὲ τὸ πῶς θὰ καταρτισθοῦν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πῶς θὰ σωθοῦν, ἀλλὰ χάνουν τὸν καιρόν των μὲ τὸ νὰ θέλουν νὰ προΐδουν διάφορα μελλοντικὰ γεγονότα. Δὲν ἐννοοῦμεν δὲ μόνον τοὺς λεγομένους «Σπουδαστὰς τῶν Γραφῶν» ἢ «Χιλιαστάς». Αὐτοί, ποὺ τόσον ἐπιμένουν νὰ ἐρίζουν τὸ πότε θὰ ἔλθῃ ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς, παρ' ὅλον ὅτι κατ' ἐπανάληψιν διεψεύσθησαν, διαστρέφουν καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ εἶνε πολέμιοι τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἀληθινοὶ ἀντίχριστοι καὶ λαοπλάνοι.

Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, ὑπάρχουν καὶ τόσοι ἄλλοι ποὺ ζητοῦν, μὲ αὐθαιρέτους ἑρμηνείας προφητειῶν τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ μὲ τὴν βοήθειαν ὀνείρων καὶ δῆθεν ἀποκαλύψεων, νὰ καθορίσουν τὸ πότε θὰ γίνῃ ἡ δευτέρα παρουσία ἢ θὰ ἐκραγῇ πόλεμος ἢ νὰ προείπουν τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς! Εἶνε δὲ φανερὸν πόσον ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ προσπάθεια αὕτη. Διότι ἐν πρώτοις χάνεται καιρὸς πολύτιμος, ποὺ θὰ ἠμποροῦσε νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς ἐργασίαν πνευματικὴν καὶ ἐπωφελῆ. Ἐξ ἄλλου δέ, δὲν λείπει καὶ ὁ κίνδυνος τῆς πλάνης, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι τόσοι ἐπλανήθησαν καὶ ἐπλάνησαν καὶ ἄλλους πολλούς.

Διὰ τοῦτο ἂς προσέξωμεν. Ἐὰν δὲν ἑρμηνεύσαμεν προφητείας καὶ δὲν προεφητεύσαμεν τὰ μέλλοντα, δι' αὐτὸ δὲν θὰ μᾶς ζητηθῇ λόγος ἀπὸ τὸν Κύριον. Μόνον διὰ τὸ ζήτημα τῆς σωτηρίας θὰ λογοδοτήσωμεν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει εἰς αὐτὸ νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχήν μας καὶ τὰς προσπαθείας μας.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α'.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ

9. Ξεύρω ὅτι πολλοὶ θὰ κατηγορήσουν τὰ λεγόμενα ὅτι εἰσάγουν νέαν καὶ παράδοξον συνήθειαν εἰς τὸν βίον. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ κατηγορήσω περισσότερον τὴν πονηρὰν συνήθειαν, ἡ ὁποία τώρα μᾶς κατέχει. Ὅτι δηλαδὴ μετὰ τὸ φαγητὸν καὶ τὸ τραπέζι δὲν πρέπει νὰ ἐπακολουθῇ ὁ ὕπνος καὶ τὸ κρεββάτι, ἀλλὰ αἱ προσευχαὶ καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων Γραφῶν, τοῦτο σαφέστερον τὸ ἐφανέρωσεν ὁ Χριστός. Διότι, ὅταν ἔθρεψε τότε εἰς τὴν ἔρημον τὰ ἄπειρα τῶν ἀνθρώπων πλήθη, δὲν τοὺς ἔστειλε κατόπιν νὰ κοιμηθοῦν, ἀλλὰ τοὺς ἐπροσκάλεσε νὰ ἀκούσουν τὰ θεῖα λόγια. Δὲν ἐγέμισε τὰς κοιλίας των μέχρι διαρρήξεως, οὔτε τοὺς ὡδήγησεν εἰς μέθην, ἀλλ' ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀπαιτούμενον φαγητόν, τοὺς ὡδήγει πρὸς τὴν πνευματικὴν τροφήν. Ἔτσι ἂς κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἂς συνηθίσωμεν νὰ τρώγωμεν τόσον, ὅσον χρειάζεται διὰ νὰ ζῶμεν, ὄχι νὰ φουσκώνωμεν καὶ νὰ βαρυνώμεθα. Διότι ἐδημιουργήθημεν καὶ ζῶμεν ὄχι διὰ νὰ φάγωμεν καὶ πίωμεν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο τρώγομεν, διὰ νὰ ζῶμεν. Δὲν ἔγινεν ἐξ ἀρχῆς ἡ ζωὴ διὰ τὸ φαγητόν, ἀλλὰ τὸ φαγητὸν διὰ τὴν ζωήν. Ἡμεῖς δὲ ὡσὰν νὰ ἤλθαμεν εἰς τὸν κόσμον δι' αὐτό [διὰ τὸ φαγητὸν δηλαδή], ὅλα τὰ ἐξοδεύομεν εἰς αὐτό. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ αὐστηροτέρα ἡ κατὰ τῆς τρυφηλότητος κατηγορία καὶ ἐλέγξῃ περισσότερον ἐκείνους ποὺ ζοῦν εἰς αὐτήν, ἐμπρός, ἂς ἐπαναφέρωμεν τὸν λόγον πάλιν εἰς τὸν Λάζαρον. Διότι τοιουτοτρόπως ἡ προτροπὴ καὶ ἡ συμβουλὴ θὰ εἶναι ἀληθεστέρα καὶ περισσότερον παραστατική, ὅταν ἴδητε ὄχι μόνον μὲ λόγια, ἀλλὰ μὲ τὰ πράγματα νὰ τιμωροῦνται καὶ νὰ βασανίζωνται οἱ ἐπιρρεπεῖς εἰς τὴν πολυφαγίαν.

Ὁ μὲν λοιπὸν πλούσιος ἐζοῦσε μὲ τόσην πονηρίαν καὶ καθημερινὴν τρυφὴν καὶ καλοπέρασιν· καὶ ἐνεδύετο λαμπρῶς καὶ ἄναπτε βαρυτέραν τὴν κόλασίν του καὶ προετοίμαζε περισσοτέραν φωτιὰ καὶ ἔκαμνε τὴν καταδίκην ἀπαρηγόρητον καὶ ἀσυγχώρητον τὴν τιμωρίαν. Ὁ δὲ πτωχὸς ἦτο κατάκοιτος κοντὰ εἰς τὴν αὐλόθυραν αὐτοῦ, καὶ οὔτε ἀπέκαμεν, οὔτε ἐβλασφήμησεν, οὔτε ἠγανάκτησε. Δὲν εἶπε μέσα του ἐκεῖνο ποὺ λέγουν πολλοί: Πῶς συμβαίνει τέλος πάντων αὐτό; Αὐτὸς μὲν [δηλαδὴ ὁ πλούσιος] ἂν καὶ ζῇ μὲ πονηρίαν καὶ σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, ἐν τούτοις καὶ περισσότερα ἀπὸ ὅλα ὅσα τοῦ χρειάζονται ἀπολαμβάνει, καὶ οὔτε λύπην δοκιμάζει, οὔτε ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀπροσδόκητα ποὺ συμβαίνουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλ' ἐπὶ πλέον ζῇ μὲ πλήρη ἡδονήν, ἐνῷ ἐγὼ δὲν ἔχω οὔτε μέρος τῆς ἀπαραιτήτου τροφῆς. Καὶ εἰς τοῦτον μὲν ποὺ ἐξοδεύει τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς παρασίτους καὶ τοὺς κόλακας καὶ τὴν μέθην, ὅλα τοῦ ἔρχονται ὡσὰν νὰ τρέχουν ἀπὸ πηγάς· ἐγὼ δὲ τήκομαι ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ γίνομαι θέατρον καὶ αἰσχύνη καὶ περίγελως εἰς ὅσους μὲ βλέπουν. Εἶναι ἀρά γε ταῦτα ἔργα προνοίας; Ἀρά γε ἐπιβλέπει καμμία δικαιοσύνη τὰ ἀνθρώπινα πράγματα;

Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν εἶπεν, οὔτε ἐσκέφθη. Ἀπὸ ποῦ εἶναι τοῦτο φανερόν; Ἐξ ὅσων λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ὅτι τὸν ἐπῆραν καὶ τὸν συνώδευσαν οἱ ἄγγελοι καὶ τὸν ἀποκατέστησαν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· διότι, ἐὰν ἦτο βλάσφημος,

δὲν θὰ ἀπήλαυε τόσην τιμήν. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν οἱ μὲν πολλοὶ διὰ τοῦτο μόνον θαυμάζουν τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἦτο πτωχός. Ἐγὼ ὅμως θὰ σᾶς δείξω, ὅτι ὑπέμεινεν ἐννέα βασάνους, ὄχι διὰ νὰ τιμωρῆται, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνεται λαμπρότερος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε. Διότι πράγματι εἶναι φοβερὸν καὶ ἡ πτώχεια, καὶ τὸ ξεύρουν ὅσοι ἔχουν λάβει πεῖραν αὐτῆς· διότι κανεὶς λόγος δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραστήσῃ ὅσον πόνον ὑπομένουν οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν γνωρίζουν νὰ φιλοσοφοῦν. Ὁ δὲ Λάζαρος δὲν εἶχε μόνον αὐτὸ τὸ κακόν, ἀλλὰ μὲ τὴν πτώχειαν συνεζεύχθη καὶ ἡ ἀρρώστια, καὶ ἀρρώστια πολὺ μεγάλη. Κύτταξε δὲ πῶς φανερώνει ὅτι καὶ αἱ δύο συμφοραὶ ἔφθασαν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον. Ὅτι μὲν ἡ πτώχεια τοῦ Λαζάρου ὑπερέβη κάθε ἄλλη πτώχεια, τὸ ἐφανέρωσεν, ὅταν εἶπεν ὅτι δὲν κατώρθωνε νὰ φάγῃ οὐδὲ τὰ ψίχουλα, ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ὅτι δὲ καὶ ἡ ἀρρώστια ἔφθασεν εἰς τὸ αὐτὸ μὲ τὴν πτώχειαν μέτρον, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ, καὶ τοῦτο πάλιν ἐφανέρωσεν, ὅταν εἶπεν, ὅτι τὰ σκυλλιὰ ἔγλυφαν τὰς πληγάς του. Τόσον εἶχεν ἐξασθενήσει, ὥστε δὲν ἠμποροῦσε νὰ διώξῃ οὐδὲ τὰ σκυλλιά, ἀλλὰ κατέκειτο νεκρὸς ἔμψυχος, βλέπων μὲν αὐτὰ νὰ ἔρχωνται μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ τὰ διώξῃ. Τόσον πλέον εἶχαν παραλύσει τὰ μέλη του, τόσον ἀπεξηράνθη ἀπὸ τὴν ἀρρώστιαν, τόσον ἐξηντλήθη ἀπὸ τὴν δοκιμασίαν.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

—Ἔχομεν, βλέπετε, ναοὺς κτισμένους πρὸς τιμὴν τῆς Ἀστραίας καὶ τῆς Ἄτης(*) καὶ δὲν ἔχομεν ἀκόμη ἀνατρέψει ἐκείνους, ποὺ εἶνε ἀφιερωμένοι εἰς τὴν Εὐσέβειαν.

Ὁ Φοῖβος δὲν ἐφάνη νὰ ἐννοῇ τὰ λόγια αὐτά.

—Ὁ αὐτοκράτωρ, εἶπε, δὲν ἔρχεται νὰ κρημνίσῃ τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν· ἡ λατρεία ὅλων εἶνε ἐπιτετραμμένη εἰς τὴν Ρώμην.

—Ἀναμφιβόλως, ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ ἀγριότητες, ἀφοῦ ὑπάρχουν μονομάχοι. Καὶ οἱ τελευταῖοι συμπολῖται μας θὰ ἐντρέποντο νὰ τοὺς προστατεύσουν.

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Φοῖβος κατέβασε τὰ μάτια.

—Ἐν τούτοις οἱ μονομάχοι εἶνε γενναῖοι, διότι, ἐὰν δὲν ἦσαν, δὲν θὰ κατεφρόνουν τὸν θάνατον.

—Ναί, ἀλλ' ἡ γενναιότης των εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν τῶν ἀγρίων θηρίων, καὶ ὄχι ἀνθρώπων ἀληθῶς θαρραλέων καὶ γενναίων. Συλλογίσου τοὺς ἥρωάς μας, ποὺ ἐπολέμησαν εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἦσαν γενναῖοι ἐκεῖνοι, διότι ἀπέθαναν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἀθηνῶν· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι διὰ τοὺς ὁποίους ὁμιλεῖς φονεύουν δι' ὀλίγους σηστερτίους.

—Ὑπόθεσε τότε, ὅτι ἠθέλησαν νὰ ἐκθέσουν τὴν ζωήν των διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἑνὸς προσώπου, ποὺ ἀγαποῦσαν πολύ· δὲν θὰ ἦσαν γενναῖοι;

Ἡ Τρυφῶσα παρετήρησε τὸν θετὸν υἱόν της· καὶ ἐννοοῦσα ποῦ ἤθελε νὰ καταλήξῃ:

—Φοῖβε, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃς αὐτό! εἶπε καὶ τοῦ ἥρπασε τοὺς βραχίονας.

—Εἶνε ἐν τούτοις καθῆκόν μου νὰ ἐξαγοράσω τὴν Εὐνίκην.

—Βεβαιότατα, ἀλλ' ὄχι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου. Οἱ θεοὶ νὰ σὲ φυλάττουν ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μονομάχου! ἀνεφώνησε μὲ συγκίνησιν ἡ Τρυφῶσα.

—Ἀλλὰ δὲν γνωρίζω ἄλλο μέσον διὰ νὰ κερδίσω χρήματα διὰ νὰ ἐξαγοράσω τὴν ἀδελφήν μου.

—Καὶ ἐὰν δὲν ἐπιτύχῃς; Ἐὰν νικηθῇς ἀντὶ νὰ νικήσῃς; Ἐὰν σοῦ βάλουν εἰς τὸ στόμα τὸ δηνάριον τῶν νεκρῶν, ἀντὶ νὰ σοῦ βάλουν σηστερτίους εἰς τὰ χέρια;

—Ὄχι, δὲν θὰ νικηθῶ. Ὄχι, θὰ θριαμβεύσω. Οἱ θεοὶ θὰ μὲ βοηθήσουν. Θὰ κάμνω μίαν θυσίαν εἰς τὴν Τύχην κάθε φοράν, ποὺ θὰ πηγαίνω εἰς τὴν πόλιν.

Ἐν τῇ ἀγωνίᾳ της ἡ Τρυφῶσα συνέστρεφε τὰ χέρια της.

—Φοῖβε, δὲν εἰξεύρεις τί λές· δὲν εἰξεύρεις τί ἀξίζει ἡ ζωὴ ἑνὸς μονομάχου.

—Ναί, ἀλήθεια, τὸ εἰξεύρω. Οἱ μονομάχοι μοῦ ἔδειξαν συμπάθειαν εἰς τὴν Ρώμην· προσεφέρθησαν νὰ μὲ δεχθοῦν εἰς τὰ διάσημα σχολεῖά των· καί, ἐὰν ὁ Ἄπιος συνοδεύσῃ τὸν αὐτοκράτορα, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θὰ μὲ μάθῃ νὰ λαμβάνω μέρος εἰς τὴν πυγμαχίαν, νὰ χειρίζωμαι δίκτυον καὶ τὸ δίκρανον ἀκόμη, εἶπεν ὁ Φοῖβος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καθόλου κλονισθῆ ἀπὸ τὸν τρόμον τῆς παραμάνας του.

Ἡ Τρυφῶσα ὠχρίασεν· ἐκίνησε σπασμωδικῶς τοὺς βραχίονας.

—Ὦ Φοῖβε! διὰ τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας σου, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃς αὐτό.

—Διὰ τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας μου! Ἀλλὰ τί θὰ ἔλεγεν, ἐὰν ἐμάνθανεν, ὅτι ἡ Εὐνίκη εἶνε δούλη καὶ ὅτι ὁ ἀδελφός της δὲν κάμνει τίποτε διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν της;

—Πρέπει βεβαίως τὸ πᾶν νὰ κάμῃς διὰ τὰ λύτρα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ τὴν ἐξαγοράσῃς, ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μονομάχου.

—Ποίαν λοιπὸν ἀντίρρησιν εἰμποροῦσε νὰ φέρῃ ἡ μητέρα μου εἰς αὐτὴν τὴν θελληματικήν μου πρᾶξιν;

—Πῶς, σύ, Ἕλλην καὶ Ἀθηναῖος, μοῦ κάμνεις μίαν τοιαύτην ἐρώτησιν;

—Τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ εἶνε πολὺ τιμημένον εἰς τὴν Ρώμην, διεμαρτυρήθη ὁ Φοῖβος· καὶ ἂν δὲν εἰμπορῇς νὰ μοῦ εἴπῃς τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ μητέρα μου δὲν θὰ τὸ ἤθελε, δὲν βλέπω διατί δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθήσω τὸ σχέδιόν μου.

Ἡ Τρυφῶσα, ἡ ὁποία δὲν εἶχε καιρὸν νὰ μακρύνῃ τὴν συζήτησιν, ἄφησε τὸν νέον νὰ καταπραϋνθῇ καὶ ἤρχισε τὰς καθημερινάς της ἐργασίας.

Τὴν ἑπομένην, ὁ Φοῖβος ἐπανέλαβε τὰς ἐρεύνας του πλησίον ἀνθρώπων, ποὺ ἐσύχναζαν εἰς τὴν ἀγοράν. Κατέληξε δὲ νὰ ἀνακαλύψῃ ἕνα δοῦλον, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὴν κατοικίαν τοῦ Σεμπρονίου.

(*) Ἀμφότεραι μυθολογικαὶ θεότητες. Ἡ πρώτη θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, ἡ δευτέρα θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἔριδος, προσωποποίησις τῆς δι' ἀπάτης βλάβης, ἔπειτα δὲ πάσης κακίας καὶ διαφθορᾶς. Ἡ δὲ Εὐσέβεια ἦτο προσωποποίησις τῆς εὐσεβείας καὶ τοῦ οἴκου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ὑπὸ **Ἀρχιμ. † Διονυσίου Φαραζουλῆ.**

Λόγοι καὶ ἄρθρα ἐκλεκτά. Ἐπίκαιρον καὶ διδακτικὸν ὅσον καὶ συγκινητικὸν ἀνάγνωσμα διὰ τὴν Μεγάλην ἑβδομάδα. Σελ. μικραὶ 96. Τιμᾶται ἄδετον δρ. 4. Ταχ)κὰ Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Μεγάλη Ἑβδομάς.

Ἡ ἑβδομάς, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν αὔριον, ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς, ἡ τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ἑβδομάς, παρουσιάζεται ὡς ἡ μελαγχολικωτέρα τοῦ ἔτους ἑβδομάς. Ἡ Παρασκευή της, ποὺ δίδει τὸν τόνον καὶ τὸ χρῶμα εἰς τὴν ὅλην ἑβδομάδα, εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἐθυσιάσθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ τὰς ἰδικάς μας ἁμαρτίας. Καὶ ἑπομένως ἥσυχος μελέτη τοῦ μεγίστου τούτου τῶν ἐπὶ γῆς τελεσθέντων γεγονότων· ἀνασκόπησις τοῦ βίου μας καὶ συναίσθησις τῆς ἐνοχῆς μας· ἔρευνα περὶ τοῦ ἂν καὶ μέχρι ποίου βαθμοῦ ὑπάρχῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ πνεῦμα τῆς ὑπὲρ τῶν ἄλλων θυσίας, ποὺ ὡδήγησε τὸν Χριστὸν εἰς τὸν σταυρόν· σκέψεις περὶ τοῦ ἰδικοῦ μας τέλους καὶ θανάτου, εἶναι αἱ ἰδιαιτέρως ἁρμόζουσαι εἰς τὴν ἑβδομάδα ταύτην σκέψεις καὶ ἀσχολίαι τοῦ Χριστιανοῦ.

Ἀλλ' ἐδῶ ἔγκειται ἡ ζωογόνος ἀξία τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Ὅτι αἱ τοιαῦται σκέψεις δὲν ἀφίνουν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Χριστιανοῦ ὡς καταστάλαγμα πικρίαν καὶ ἀθυμίαν· ἀλλὰ τοὐναντίον τὴν γεμίζουν μὲ εὐγνωμοσύνην μὲν βαθεῖαν διὰ τὴν ἀνέκφραστον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, «ὃς τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν», ἵνα «σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσηται», ὅπως λέγει ὁ θεῖος Παῦλος (Ρωμ. 8. 32). Ἐπίσης δὲ μὲ βαθεῖαν εἰρήνην, διότι «τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας» (1 Ἰωάννου 1. 7), ἀλλὰ καὶ βεβαίαν ἐλπίδα, διότι εἴμεθα «κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, ἐὰν τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος (δηλ. τὴν μετὰ τοῦ Χριστοῦ στενοτάτην σχέσιν) μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν» (Ἑβρ. 3. 1, 6).

«Ὅπως γένηται ἰσότης».

Ἀλλὰ τῆς εὐγνωμοσύνης μας πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ παρέδωκεν, «ἵνα σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσηται», ἕνα δεῖγμα ἐλάχιστον εἶναι ἡ πρόθυμος μετάδοσις ἐκ τῶν ὑπ' Αὐτοῦ χαρισθέντων εἰς ἡμᾶς ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ἀφοῦ δὲ ὁ Χριστός, «διῆλθε μὲν εὐεργετῶν» κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς Του, προσέφερε δὲ καὶ τὴν ζωήν Του ὑπὲρ ἡμῶν, πῶς ἡμεῖς θ' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν θυσίαν Του ταύτην, ἐὰν δὲν κάμνωμεν ἐλαχίστην θυσίαν ὑπὲρ τῶν «ἀδελφῶν Αὐτοῦ τῶν ἐλαχίστων»; Ἐλαχίστη δὲ θυσία εἶναι καὶ αἱ μεγαλύτεραι δωρεαί, ποὺ ἠμποροῦμεν νὰ κάμνωμεν πρὸς τοὺς πτωχοὺς Χριστιανούς.

Ἰδιαιτέρως αἱ μεγάλαι ἑορταὶ τοῦ Πάσχα ἀπαιτοῦν τοιαύτας ὑπὲρ τῶν στερουμένων ὑλικὰς προσφοράς. Διότι μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν πρέπει πάντοτε νὰ ἰσχύῃ ὁ θεόπνευστος κανών, ποὺ διατυπώνει ὁ θεῖος Παῦλος: «ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν [ὑλικόν] περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων [πνευματικόν] περίσσευμα εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης». Ἐὰν λοιπὸν κατὰ τὰς ἑορτὰς αὐτὰς τῆς κοινῆς μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν χαρᾶς, καὶ μετὰ τὴν κοινὴν ἀπόλαυσιν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, «ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει», τότε, λέγει πάλιν ὁ θεῖος Παῦλος, «τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονοῦμεν καὶ καταισχύνομεν τοὺς μὴ ἔχοντας».

Τοιαύτη ὅμως διαγωγὴ ὄχι μόνον εἶναι ξένη πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα, ἀλλὰ καὶ ἀντιχριστιανική.

Εἰρήνη.....φιλοπόλεμος!

Ἔπειτα ἀπὸ δέκα ἑπτὰ ἐτῶν φιλολογίαν περὶ εἰρήνης καὶ ἀφοπλισμοῦ, ἔπειτα ἀπὸ πολυάριθμα «Συνέδρια», «Διασκέψεις», Σύμφωνα», «Συνελεύσεις», οἱ συνελθόντες εἰς τὴν Ἰταλικὴν Στρέζαν ἀντιπρόσωποι τριῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι «ἡ εἰρήνη εἶνε ἔργον δυνάμεως»· δηλαδὴ ὅτι χρειάζεται τὴν ἑτοιμασίαν ὑλικῶν δυνάμεων, στρατῶν καὶ ἐξοπλισμῶν.

Ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα αὐτὸ δὲν εἶνε ἀποκάλυψις νέου δόγματος. Εἶνε δι' ἄλλων λέξεων ἐπανάληψις τοῦ παλαιοῦ καὶ ἀθλίου ἐκείνου δόγματος· «ἐὰν θέλῃς εἰρήνην, ἑτοιμάζου πρὸς πόλεμον». Ἐκεῖνο ἴσχυε μέχρι τοῦ 1914. Καὶ δοκιμασθὲν ἀπέδωκε τὸν παγκόσμιον πόλεμον, τὸν ὁποῖον οἱ ἴδιοι πολιτικοὶ τῆς Εὐρώπης ἐχαρακτήρισαν ὡς ἐκδήλωσιν «ὁμαδικῆς παραφροσύνης», ὡς «τὸ μεγαλύτερον ἔγκλημα κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ». Πῶς τώρα ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ αὐτοῦ δόγματος θ' ἀποδώσῃ εἰρήνην; Πῶς εἶνε δυνατὸν ἕνα δοκιμασμένον θανάσιμον δηλητήριον, διδόμενον εἰς ἄλλον ἀσθενῆ, νὰ τὸν θεραπεύσῃ;

Καὶ ὅμως τὸ φαινόμενον δὲν εἶνε παράδοξον. Ὁ Θεὸς βεβαιώνει διὰ τοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ λόγου Του: «πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ». Ἡ ἁμαρτωλὸς λοιπὸν καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης ἀποστάτις ἀνθρωπότης θὰ δημιουργῇ καὶ θὰ δέχεται «πολλὰς μάστιγας», μέχρις ὅτου σωφρονισθῇ, ἐπιστρέψῃ, εὕρῃ τὸν Θεὸν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ὁπότε θὰ ἀπορρίψῃ μὲν τὰ δόγματα αὐτὰ τῆς παραφροσύνης, θὰ γνωρίσῃ δὲ «ὁδὸν εἰρήνης».

Ὅπλα.....φιλανθρωπότατα!

Ἰδοὺ δὲ καὶ μερικὰ φιλανθρωπότατα ὅπλα, τὰ ὁποῖα αἱ εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις ἑτοιμάζουν διά.... τὴν εἰρήνην! 1) Δακρυγόνα ἀέρια, τῶν ὁποίων κυριώτερα συστατικὰ εἶναι ἡ βρωμακετόνη, τὸ βρωμοβενζυλκυανίδιον καὶ τὸ ξυλοβρωμίδιον. Καὶ εἰς μεγάλην ἀραίωσιν χρησιμοποιούμενα τὰ ἀέρια ταῦτα προκαλοῦν ὀδυνηρὰν φλεγμονὴν τῶν ματιῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ καθιστοῦν ἀδύνατον τὴν ὅρασιν. 2) Δηλητηριώδη τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων ἀέρια. Τούτων κυριώτερα συστατικὰ εἶναι τὸ χλώριον καὶ ὁ ὀξυχλωριοῦχος ἄνθραξ. Καὶ εἰς ἐλάχιστα ποσὰ προκαλοῦν βῆχα, ἀναισθησίαν, παῦσιν τῆς κυκλοφορίας τῶν πνευμόνων, κυάνωσιν τοῦ δέρματος καὶ τέλος θάνατον. 3) Κνιδώδη δηλητήρια. Τούτων σπουδαιότερον εἶναι τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα κίτρινος σταυρὸς (διχλωροδιαιθυλοσουφλίδιον). Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ὅπλον τῶν ἀεροπλάνων, διότι ριπτόμενον ἀφ' ὑψηλοῦ ἐν εἴδει βροχῆς, διαπερᾷ τὴν προσωπίδα, ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπον νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ, καὶ τότε φονεύει τὸν προσβληθέντα. 4) Ἀσφυξιογόνα ἀέρια. Τούτων κυριώτερα εἶναι τὸ μονοξείδιον τοῦ ἄνθρακος καὶ τὸ ὑδρόθειον. Τὸ μὲν πρῶτον εἰσπνεόμενον δημιουργεῖ δύσπνοιαν, σπασμούς, ἀπώλειαν αἰσθήσεων, ἀνακοπὴν ἀναπνοῆς καὶ τέλος ἀσφυξίαν. Τὸ δὲ δεύτερον ἀρκεῖ καὶ εἰς μικρὰν ποσότητα νὰ φέρῃ ἀναπνευστικὴν παράλυσιν καὶ θάνατον.

Αὐτὰ εἶνε τὰ ἀπὸ ἀέρος δῶρα, ποὺ ἑτοιμάζουν διὰ τοὺς λαούς. Ἂν προστεθοῦν καὶ τὰ τρομακτικὰ ἐκεῖνα πυροβόλα, ποὺ ἐγράφησαν ἐσχάτως ὡς τελευταῖαι ἀνακαλύψεις τῆς γερμανικῆς πολεμικῆς τέχνης, λαμβάνει κανεὶς μίαν ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς φιλανθρώπου στοργῆς καὶ μερίμνης, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν διὰ τοὺς λαοὺς των οἱ ἑτοιμάζοντες τὸν πόλεμον διπλωμάται.

Τὸ πολυτιμότατον κτῆμα.

Προσθέτομεν καὶ εἰς τὸ παρὸν ὀλίγας ἀκόμη γνώμας περὶ τῆς σημασίας τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν κυβέρνησιν τῶν λαῶν, τὸ ὁποῖον Εὐαγγέλιον θεωροῦν ἐντελῶς ἀκατάλληλον διὰ τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἑλλήνων οἱ μεγάλοι νόες μερικῶν πολιτικῶν μας.

Οὕτως ὁ Ἰωσὴφ Γαριβάλδης (Ἰταλὸς στρατηγὸς ἀπελευθερωτὴς τῆς σημερινῆς Ἰταλίας) ἔλεγεν: «Ὁ ἄριστος σύμμαχος, τὸν ὁποῖον δύνασθε νὰ μᾶς προμηθεύσετε, εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή. Αὐτὴ θὰ μᾶς φέρῃ ἐλευθερίαν». Ὁ Ἀλφρέδος Τέννυσον (ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας) εἶπεν: «Ἄνευ τῆς καθημερινῆς περιπλανήσεώς μου ἀνὰ τὰ τερπνὰ λειβάδια τῆς Ἁγίας Γραφῆς, θὰ ἐβυθιζόμην ἴσως εἰς τὴν ἀπελπισίαν». Ὁ δὲ Θωμᾶς Καρλάϊλ (Ἄγγλος συγγραφεὺς καὶ ἱστορικὸς) ἔγραψεν: «Ἡ Ἁγία Γραφή! Βιβλίον εὐγενές, βιβλίον διὰ πάντα ἄνθρωπον! Εἶναι ἡ ἀρχαιοτάτη διατύπωσις τοῦ ἀτελευτήτου προβλήματος—τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς. Μεγαλειώδες ἐν τῇ εἰλικρινείᾳ του, τῇ ἁπλότητί του καὶ τῇ ἐπικῇ του ἁρμονίᾳ».

Ὁ Ρόμπερτς Λῆ (Ἄγγλος στρατάρχης) ἔγραψεν: «Εἰς τὸ Εὐαγγέλιον θὰ εὕρετε ὀδηγίαν ὅταν εἶσθε ὑγιεῖς, παρηγορίαν ὅταν εἶσθε ἀσθενεῖς, δύναμιν εἰς ὥρας στενοχωρίας». Ὁ δὲ Γεώργιος ὁ Ε', ὁ σημερινὸς βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, εἶπεν: «Ἔχω τὴν ἀσάλευτον ἐλπίδα, ὅτι οἱ ὑπηκοοί μου οὐδέποτε θὰ παύσουν νὰ ἐκτιμοῦν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ὡς τὴν πολυτιμοτάτην των κληρονομίαν. Αὕτη ἀπὸ γλωσσικῆς ἀπόψεως εἶνε ὁ πρώτιστος ἐθνικός μας θησαυρός, ἀπὸ πνευματικῆς δὲ σημασίας εἶνε τὸ πολυτιμότατον κτῆμα, τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ ἀποκτήσῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον».

Τί κρῖμα, ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας δὲν συμβουλεύεται ἰδικούς μας πολιτικοὺς τοῦ ἀναστήματος ἐκείνου, ποὺ εἶπεν εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι δὲν πρέπει οἱ πολιτικοὶ τῆς Ἑλλάδος νὰ κυβερνοῦν μὲ τὸ Εὐαγγέλιον!

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τῇ Μ. Παρασκευῇ θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ὡρῶν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας.
Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.
Ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας.
Ἁγ. Ἀναργύρων (Νέας Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος. Ἁγ Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης θὰ ὁμιλήσουν οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Χ. Δέδες ἐν Χανίοις· Ἱεροδ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν Χίῳ· καὶ Περ. Φωτόπουλος ἐν Αἰτωλικῷ καὶ ὁ περιοδεύων κ. Λάζ. Χατζηθέμελις ἐν Αἰγύπτῳ·

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.